

1

S ONKÁBÓL, BORSÓBÓL, KRUMPLIPŰRÉBÓL ÁLLÓ VACSORÁJÁT ELKÖLTVE Charles Bellemare, „a Cowboy” elcsórt egy húszast a nővérétől, egy verduni drogtanyára hajtott, majd nyoma veszett.

Azon a nyáron eladták a drogtanyát. Télen az új tulaj gyengének érezte a kandalló huzatát. Február 7-én, egy hétfői napon a ház ura a kéménykürtőbe kotort egy gereblyével. Mumifikálódott lábszár hullott alá a hamuba.

Papa kihívta a zsarukat. A zsaruk mozgósították a tűzoltókat és a halottkémi hivatalt. A halottkém felhívta a törvényszéki orvostani laborunkat. Az eset Pelletier-nek jutott.

Alig telt el egy óra a lábszár lezuhanása óta, de Pelletier és a hullaház két technikusa máris a helyszínre érkezett. Ha azt mondanám, nagy volt a fejtelenség, az kábé olyan, mintha a D napról jelenteném ki, hogy zúrós volt. Az atya dúlt-fúlt dühében. Az anya hisztérikus rohamot kapott. A srácaik totál kivoltak. A szomszédok a szájukat tátották. A zsaruk bosszankodtak. A tűzoltók értetlenkedtek.

Dr. Pelletier a Laboratoire de sciences judiciaires et de médecine légale – Québec központi törvényszéki orvostani intézete – vezető boncnoka. Rosszak az ízületei és a fogai, s zéró toleranciával viselkednek mindenki iránt, aki az idejét vesztegeti. Éppen csak rápillantott a lábszárra, máris elrendelte a kémény lebontását.

Amint ledőzerolták a kémény külső falát, jócskán megfüstölődött tetem került elő. Gurigás hordágyra kötözték, és a laborunkba

szállították. Másnap Pelletier szemügyre vette a maradványokat, és mindössze annyit mondott: *Ossements*.*

Azaz a lábszár mostantól az én dolgom, dr. Temperance Brennané, Észak-Karolina és Québec tartomány törvényszéki antropológusáé. Hogy jön össze a La Belle Province és Dixie? Hosszú történet. Azzal kezdődött, hogy anyaintézményem, az Észak-karolinai Egyetem Charlotte-i Kirendeltsége kikölcsozött a McGillnek. Miután kiküldetésem éve véget ért, visszamentem délre, de a montreali labor továbbra is kikérte a szakvéleményemet. Egy évtized múltán még mindig ingázom a két hely között. A sok átrepült mérőföld nem kis kedvezménnyel jár. Kész aranybánya.

Pelletier antropológiai szakvéleményt kérő lapja az íróasztalomon hevert, amikor megérkeztem Montrealba, szokott februári jelenésemre.

Február 16-át, szerdát mutatott a naptár. A kéményből előkerült csontok teljes csontvázat tettek ki a munkaasztalomon. Mivel az áldozat nem rajongott a fogorvosokért, le kellett mondanom az ilyen irányú adatokról, de az összes marker Bellemare-ra utalt. A kor-, nem-, rassz- és testmagasságbecslések, de még a jobb oldali sípcsontba és szárcapocscsontba vert sebészeti szegecsek is azt adták hírül, hogy a rég eltűnt „Cowboy” hever előttem.

Sérülésnek nyomát sem leltem rajta. Egyedül egy hajszálvékony törés, ami végigfutott a koponyalapon, de ezt a tetem kéménybe zuhanása is okozhatta. Ami eredetileg nyilván nem volt benne a pakliban.

Éppen azon agyaltam, ugyan miért mászhat fel valaki a háztetőre, hogy azután leszánkázzon a kéménybe, amikor csengett a telefonom.

– Úgy tűnik, szükségem lesz a segítségére, Temperance.

Egyedül Pierre LaManche szólított a teljes keresztneveimen. Hosszan elnyújtotta az utolsó szótagot, imígyen: „aaaansz”. Mondjuk mint a fajansz, franciásan. Egy bomlófélben lévő tetem ügyében szeretne volna kikérni a tanácsomat.

*Csontok (francia).

– Előrehaladott a bomlás?

– *Oui*. Hanem van itt még más is – tette hozzá a főnököm kis hallgatás után.

– Éspedig?

– Macskák.

Atyavilág!

– Egy perc, és ott leszek.

Miután elmentettem a Bellemare-jelentést a számítógépemen, elhagytam a laboromat. Áthaladtam a törvényszéki orvostani részleget az emelet egészétől elkülönítő ajtón, befordultam egy mellékfolyosóra, és megnyomtam egy magányos lift hívógombját. A felvonó kizárólag pár helyen állt meg: a törvényszékiek két szintjén, a halottkém irodájánál a tizediken, valamint a hullaházban.

Az alagsorban megszemlélhettem, amiről már hallottam a reggeli értekezleten.

Avram Ferris, ez az ortodox zsidó vallású ötvenhat éves pasi egy hete tűnt el. Holttestét tegnap este fedezték fel cége telephelyén, egy emeleti tárolóban. Betörés szóba sem jött. Ahogyan annak sem volt nyoma, hogy Ferris ellenállt volna valakinek. Egyik alkalmazottja szerint a főnöke furán viselkedett. A halál okát a helyszínelők öngyilkosságban jelölték meg. Az ürge főbe lőtte magát. A család azonban sehogyan sem hitt ebben a verzióban.

A halottkém boncolást rendelt el. Ferris pereputtya és a rabbi hevesen tiltakozott ez ellen. Szó szót követett, egyre hevesebbre hágtak az indulatok.

Nekem már a kialakult kompromisszum jutott.

Meg a macsekok mancsának műve.

A liftből kiszállva balra fordultam a hullaház irányában. A boncteremek szárnyának külső ajtajához közeledve hangokat hallottam kiszűrődni abból a nyomorúságos kis lukból, amelyet a holttestek azonosítására használtak.

Valaki halkán hüppögött. Egy nő.

Magam elé képzeltem a sívár helyiséget műnővényeivel, műanyag székeivel meg a diszkrétan elfüggönyözött ablakkal, s szokás szerint megsajdult a szívem. Mi, törvényszékiek nem foglalkozunk

kórházi esetekkel. Nincs dolgunk végstádiumba jutott májakkal vagy hasnyálmirigyrákkal. Hozzánk gyilkosság, öngyilkosság, bal- eset vagy erőszakos, váratlan halál gyanújával kerülnek a holttestek. A hozzátartozóknak fenntartott helyiségbe azok szorulnak, akiket porba süjt a szeretett rokon előre nem látott és elképzelhetetlennek érzett halála. Gyászuk ezúttal is mélyen megrendítet.

Kinyitottam egy világoskék ajtót, s végiglépkedtem egy keskeny folyosón. Tőlem jobbra számítógépes szobák, szárítóállványok és rozsdamentes kerek kocsik sorakoztak, balra további kék ajtók. Mindegyiken a BONCTEREM felirat ékeskedett. A negyedik előtt vettem egy nagy levegőt, és beléptem.

A csontvázak mellett az én részortom a megégett, mumifikálódott és bomlásnak indult tetemek vizsgálata. Az a dolgom, hogy kiderítsem a kilétüket, amit a halál elfedett előlünk. Gyakran dolgozom a négyes boncteremben, mivel speciális szellőztetőberendezéssel látták el. Ezen a reggel azonban még a masina is nehezen birkózott meg a bomló húsból előgőzölgő átható búzzel.

Némelyik boncolásnál egy lélek sincs jelen, másoknál telt ház van. A szörnyű odor ellenére Avram Ferrisénél egy gombostűt nem lehetett leejteni.

Először is ott volt LaManche. A bonctechnikusa, Lisa. Egy rendőrségi fotós. Két egyenruhás fazon. Egy nyomozó a tartományi rendőrségtől, akit nem ismertem. Magas, szeplős pasi, a tofunál is haloványabb.

Aztán egy detektív, akit *igenis* ismertem. De még mennyire. Andrew Ryan. Száznolcvanöt centi. Hirtelenszőke haj. Vikingkék szempár.

Odabólintottunk egymásnak. Ryan, a zsaru. Tempe, az antropológus.

Ha a hivatalos játékosok nem lettek volna még elegendőek, négy, rosszalló tekintetű idegen is sorfalat állt a tetem lábánál.

Futólag végigmértem őket. Mind pasi volt. Kettő az ötvenes évek derekán járhatott, kettő a hatvan felé közelített. Barna haj. Szemüveg. Szakáll. Sötét öltöny. Kipa.

Mind a négyen megrökönyödve néztek vissza rám.

– Dr. Brennan szakterülete a csontváz-anatómia – mondta LaManche angolul. – Mindent tud az önök speciális igényeiről.

Na, erről egy mukkot sem tudtam, már azon kívül, hogy gyűjtsek be minden csepp vért és szövetet.

– Őszinte részvétem – bólintottam, mellkasomhoz préselve csipetős írómappámat.

Négy bús bólintás volt a válasz.

Halottuk ott hevert előttünk. A boncasztalet rozsdamentes acélja és a tetem között műanyag takaró terült el.

További műanyag lapok a boncasztalet alatt és körülötte; vigyáztak a tisztaságra. Egy kerek kocsin üres csuprok, tubusok és üvegcsék vártak sorukra.

A tetemet mostanra levetkőztették és megmosták, eddig azonban még egyetlen metszést sem ejtettek rajta. Két lapos papírtasak hevert a munkaasztalon. Úgy saccoltam, LaManche eddigre végzett a külső megtekintéssel és az áruló nyomok felkutatásával; például megnézte, vannak-e Ferris kezén lőpornyomok.

Nyolc szempár szegeződött rám, ahogy közelebb léptem az elhunythoz. Úgy festett, mint aki legalábbis még a Clinton-érában halálozott el. A szeme elfeketedett, a nyelve ellilult, a bőrén meg olajbarna és padlizsánlila foltok terjengtek. A hasa felpuffadt, a heréje meg akkorára dagadt, mint egy strandlabda.

Ryanre néztem, magyarázatot kérve.

– Túl meleg volt abban a tárolóban. Vagy harminchárom Celsius-fok – mondta.

– Miért?

– Úgy sejtjük, az egyik macska megbabrálhatta a hőszabályzót.

Na, akkor nem csoda, hogy Ferris holtteste rekordot állított fel szétbomlásból, gondoltam.

De nem csupán a meleggel volt gondja ennek az úrnak.

Ha megéhezik, a legszelídebb természetű ember is beavadulhat. Az éhezés meg aztán kivetkőztet minket önmagunkból. Feledjük a belénk vert erkölcsi elveket. Első a túlélés. Közös ösztön ez a csordaállatokban, ragadozóknak, ígásállatokban és focicsapatokban.

Még Morzsi kutya és Mirci cica is vérengző vadállattá változik át.

Avram Ferris nagy hibát követett el; akkor dobta be a törülközőt, amikor két rövid szőrű macsek és egy sziámi cica volt a közelében.

Akik éppen teljesen kifogytak a macskaeledelből.

Körbejártam a boncasztalt.

A koponya bal oldalán a halánték- és falcsont furán szétcsúszott. A nyakszirtcsontot nem láttam ugyan, mégsem volt kétségem, hogy Ferris fejét hátulról érte találat.

Kesztyűt húztam, és benyúltam a koponya alá. A csont puhán szétfolyt a nyomás hatására, akár az iszap. Egyedül a fejbőr tartotta össze a koponyaalapot.

Visszaengedtem a fejet, és az arcot kezdtem vizsgálgatni.

Ferris arca a felismerhetetlenségig eltorzult. Bal orcáját szétmarcangolták. A hús alól elővillanó csonton fognyomok sorjázta; e derengő foltok szinte világitottak a vérvörös raguban.

Az arc jobb oldala felduzzadt és márványosan fehérré változott, különben azonban sértetlen volt.

Kiegyenesedtem, és a csonkítás jellegét fontolgattam. A meleg és a rothadás bűze ellenére a cicák nem merészkedtek Ferris orránál tovább, sem a jobb oldali arcfélre, sem lefelé, a többi testtájra.

Értettem már, miért van szüksége rám LaManche-nak.

– Volt nyílt seb az arc bal oldalán? – kérdeztem.

– *Oui*. És egy másik a koponya hátulján. A rothadás és a hús szétmarcangolása azonban lehetetlenné tette, hogy megállapítsuk a golyó röppályáját.

– Teljes széria koponyaröntgent kérek – szóltam oda Lisának.

– Melyik irányból?

– Az összes nézetből. És a koponyára is szükségem lesz.

– Azt nem engedjük! – kelt életre a négyes számú idegen. – Szerződést írtunk róla.

– Az én felelősségem, hogy döntsek ebben a kérdésben – emelte fel gumikesztyűs kezét LaManche.

– Szavát adta, hogy semmit sem tartanak itt a holttestből! – bár a pasi arcának olyan volt a színe, mint a zabkásának, két orcáján most piros folt virágzott ki.

– Nem is, hacsak nem elkerülhetetlen – próbált a józan észre hatni a főnököm.

A négyes számú idegen a balján álló pacákhoz fordult. Hármasszámú társa felszegte az állát, és félig hunyt szemmel válaszolt.

– Hagyjuk őket dolgozni – intett türelemre a rabbi.

– Dr. Brennan, folytassa az elemzést. A koponya és az ép csontok azonban maradjanak a helyükön – fordult hozzám a nagyfőnök.

– Dr. LaManche...

– Ha ellenben a munka természete megkívánja, járjon el a szokott módon.

Nem csípem, ha megmondják, hogyan dolgozzam. A maximális elérhető infót igénylem, minden elképzelhető vizsgálat elvégzésével. Ennél kevesebb nem érem be.

Pierre LaManche-ot viszont annál jobban bírom. Nála jobb boncnokot nem hordott hátán a föld.

Rásándítottam. Az öreg szinte észrevétlenül felém biccentett. Jelzés volt ez, hogy ezt a játékot most így játsszuk.

Végignéztem az Avram Ferris fölé gyűlt arcokon. Minden ott láttam a küzdelmet a merev dogmák és a gyakorlatias megoldások között. Azóta viaskodik egymással e kettő, amióta világ a világ. A test, ugye, szent templom. Másfelől meg csővezetékek, idegsejtek, pisi és epe dzsungele.

Mindegyik arcra kiült a veszteség fájdalma.

Ugyanezt a kétségbeesést hallottam ki az imént elhangzott tiltakozó szavakból.

– Természetesen – feleltem csendesesen. – Hívjon fel, amikor lefejtí a fejbőrt.

Ryanre néztem. Rám kacsintott. Ryan, a zsarú így jelezte, hogy ő több ennél. Ő ugyanis Ryan, a szeretőm.

A nő még javában hüppögött, amikor otthagytam a bonctermekek folyosóját. A rokona vagy rokonai hallgattak.

Haboztam. Nem akartam odatolakodni, beletenyeregni mások bánatába.

Tényleg ez dolgozott bennem? Vagy csak mentséget kerestem, hogy megkímélhessem magam? Kényelmesség?

Gyakran találkoztam gyászolókkal. Időről időre tanúja vagyok a drámai pillanatnak, amikor a túlélők rádöbbennek, hogy egyszer és mindenkorra megváltozott az egész életük. Soha többé nem ülnek le egy asztalhoz az elhunyttal. Nem is szólnak egymáshoz. Nem olvasnak mesekönyvet a gyerekeknek, aki eltávozott az élők sorából.

Látom mindezt, mégsem ajánlhatom fel a részvéteimet. Kívülálló vagyok, aki kilelei mások fájdalmát egy-egy frontális ütközés, tüzeset vagy lövöldözés után. Annak a rendszernek a része vagyok, amelyik a szirénákat vijjogtatja, kordont von a tetthely köré, és hullászába suvasztja az áldozatokat.

Nem könnyíthetek mások lelkén, letaglózó gyászukon. Utálom is magam a tehetetlenségem miatt.

A hozzátartozóknak fenntartott helyiségben két nő ült egymás oldalán, de nem ölelkeztek össze, nem fogták egymás kezét. A fiatalabb harminc vagy ötven égyaránt lehetett. Sápadt bőre volt, sűrű szemöldöke, göndör, barna haját hátul lófarokba kötötte. Fekete szoknyát és hosszú fekete pulcsit viselt, a nyakán körbetekert vastag sállal.

Az öregasszony csupa ránc volt; azokra a szárított almából készült babákra emlékeztetett, amelyeket a Carolina-hegység falvaiban fabrikálnak. Bokáig érő ruhájának színe valahol a fekete és a lila között lehetett. A három legfelső gomb helyén laza cérnaszálak fityegtek.

Megköszörültem a torkom.

Alma nagyfi felnézett, ezernyi ráncának árkaiban könnyecseppek csillogtak.

– Ön Mrs. Ferris?

A göcsörtös ujjak egy zsebkendőt gyömködtek.

– Én pedig Temperance Brennan vagyok. Mr. Ferris boncolásánál segédkezem.

Az öreg hölgy félrebillentette a fejét. A mozdulatra félrecsúszott a parókája, igencsak előnytelen szögben.

– Kérem, fogadják részvéteimet. Tudom, milyen nehéz lehet most önöknek.

– Tényleg tudja? – emelte rám kisírt szemét a fiatalabb nő. Megállt bennem az ütő ettől a tekintettől.

Jó kérdés volt, meg kell hagyni.

A gyászt nehéz megérteni. Én csak tudom. Nem érezhetem át igazából a másokét. Ezt is jól tudom.

Az öcsém hároméves volt, amikor elvitte a leukémia. A nagyanyám azonban kilencven is elmúlt, amikor elveszítettem. A veszteség azonban mindkét esetben ugyanannyira megviselt. Valamennyi porcikámat átjárta, beleette magát a csontjaimba és az idegvégződéseimbe.

Kevin épp csak totyogni kezdett, amikor meghalt. Nagyfi viszont olyan emlékek között élt, amelyekben még jelen sem voltam. Mindkettőjüket szerettem, és ők is engem. Másfelől nem csüngtem rajtuk teljes valómmal, egyébről is szólt az életem. Ráadásul mindkettőjük halála előre megjósolható volt.

Hogy lehet azonban elviselni egy házastárs váratlan elvesztését? Vagy egy gyerekét?

Nem akartam ebbe belegondolni.

A fiatalabb nő tovább nyomult.

– Ne tegyen úgy, mintha át tudná érezni a fájdalmunkat!

Miért ilyen harcias, amikor semmi szükség erre? Egy részvétnyilvánítás lehet esetlen, de attól még részvétnyilvánítás.

– Szó sincs erről – mondtam gyorsan, és hol az egyik, hol a másik spinkóra néztem. – Elbizakodottság lenne tőlem.

A nők ezt válasz nélkül hagyták.

– Mélyen megrendít az önök vesztesége.

A fiatalabb nő meglepően sokáig késett a válasszal.

– Miriam Ferris vagyok. Avram a férjem... volt. – Felemelte a kezét, de az félúton megállt a levegőben. – Dora pedig Ferris édesanyja.

A kéz Dora felé intett, aztán ellenoldali párja mellé hullott.

– Gondolom, szokatlan, hogy jelen vagyunk a boncoláson – folytatta Miriam, hangját elfátyolozta a bánat. – Segíteni úgysem segíthetünk. Ez az egész olyan... – nem mondta tovább, tekintetét azonban továbbra is rám szegezte.

Megpróbáltam valami vigasztalót, erőt adót vagy akár csak csilapítót előkotorni a tudatomból, de semmi nem jutott az eszembe. Maradtam hát a közhelyeknél.

– Megértem, mekkora fájdalom elveszíteni egy hozzánk közel álló embert.

Dora arcizma összerándult e szavakra, vállá összegörnyedt, fejét lehorgasztotta.

Mellette termettem, lekucorodtam eléje, s kezemet az övére fektettem.

– Miért Avram? – zokogott fel fulladozva. – Miért az egyetlen fiam? Nem az anyáknak kéne temetni a fiaikat.

Miriam mondott erre valamit héberül vagy jiddisül.

– Miféle isten ez? Miért műveli ezt velünk? – panaszkolta aztán, ezúttal szelíd megrovásnak hangzó hangon.

– Miért nem engem vett el az Úr? – emelte rám Dora a tekintetét. – Öreg vagyok. Készen állok rá – remegett meg ráncos ajka.

– Nem tudom a választ a kérdésére, asszonyom – hebegtem elszoruló torokkal.

Dora álláról egy könnycsepp hullott a hüvelykujjamra.

Lenéztem erre az egyetlen cseppre.

Nyeltem egy nagyot.

– Nem kérnek egy csésze teát, Mrs. Ferris?

– Nem kérünk, de köszönjük – felelte Miriam.

Megszorítottam Dora kezét. Száraz volt a bőre, a csontjai me-revek.

Felálltam, mert éreztem, hogy itt nem sokat használ a jelenlétem. Átnyújtottam Miriamnek a névjegykártyámat.

– Még pár óráig fent leszek az emeleten. Ha bármit tehetek önökért, okvetlenül hívjanak fel!

Az azonosítóhelyiségből kilépve felfedeztem a boncoláson látott egyik szakállas megfigyelőt. A folyosó túloldaláról lesett rám.

Ahogy elhaladtam mellette, elém lépett, és elálta az utamat.

– Ez igazán kedves volt öntől. – Furán reszelős volt a hangja, mint Kenny Rogersnek, amikor a *Lucille*-t énekl.

– Egy nő elvesztette a fiát. Egy másik a férjét.

SZENT CSONTOK

– Láttam, hogyan beszélt velük. Ön jó ember. Ez tiszteletre méltó.
Mit akarhat tőlem ez az alak?

Az ismeretlen habozott, mintha magát kellene meggyőznie. Aztán a zsebébe nyúlt, és a kezembe nyomott egy borítékot.

– Avram Ferris ezért halt meg.

2

ABORÍTÉKBAN EGYETLEN KIPRINTELT OLDAL LAPULT. HÁTON FEKVŐ csontvázról készült felvétel volt. A koponya elfordulva ült a törzsön, az eltátott állkapocs öröklétbe dermedt sikolyával.

Megfordítottam a fényképet. Egy dátum állt a hátulján: 1963. október, és egy elmosódott jelölés. *H de 1. H.* Ha ugyan ez volt az.

Kérdőn néztem az utamat elálló szakállas úrra. Nem próbált magyarázkodni.

– Mr...?

– Kessler.

– Miért mutatta ezt meg nekem?

– Mert úgy vélem, ez az oka Avram Ferris halálának.

– Ezt már mondta az előbb.

Kessler keresztbe fonta mellén a karját, aztán újra leengedte, és a nadrágjába törölte a tenyerét.

Vártam, mi lesz.

– Azt mondta, veszélyben van – bökött a felvétel felé Kessler.

– Azt is hozzátette, ha bármi történne vele, ez áll a háttérben.

– Mr. Ferristől kapta a fotót?

– Igen. – Kessler hátralesett a válla fölött.

– Miért adta önnek?

Kessler erre csak vállat vont.

Újra szemügyre vettem a fényképfelvételt. A teljes méretében kiterített csontváz jobb karját és csípőjét részben eltakarta egy szik-

lakó vagy egy párkány. A bal térd mellett egy tárgy hevert a porban. Ismerős tárgy.

– Honnan való ez a fotó? – néztem fel Kesslerre, aki újfent hátrasandított.

– Izraelből.

– Mr. Ferris úgy érezte, életveszélyben van?

– Nagyon félt. Azt mondta, ha a fotó nyilvánosságra kerül, nagy felzúdulást kelt.

– Miféle felzúdulást?

– Nem tudom – tárta szét a tenyerét Kessler. – Nézze, gőzöm sincs arról, mi ez a fotó, vagy mit akar jelenteni. Csak belementem, hogy megőrzöm. Ez minden. Ennyi a szerepem a történetben.

– Milyen viszonyban állt Mr. Ferrisszel?

– Üzlettársak voltunk.

Kessler orra elé tartottam a fotót, ő azonban mindkét kezét leejtette az oldalára.

– Mondja el Ryan nyomozónak ugyanazt, amit nekem.

– Most már ön is ugyanannyit tud, amennyit én – hátrált el tőlem. Ebben a pillanatban megszólalt a mobilom. Elővettem az övtáskámból.

Pelletier volt az.

– Újabb hívást kaptunk Bellemare-ral kapcsolatban.

Kessler ellépett mellőlem, és a hozzátartozóknak fenntartott helyiség felé igyekezett.

Meglengtettem felé a kinyomtatott fotót, ő azonban megrázta a fejét, és végigsietett a folyosón.

– Máris ki akarja adni a Cowboyt a családnak?

– Ezen vagyok.

– *Bon.* A nővérkéje összepisili majd magát örömeiben, hogy te-methet.

Mire kinyomtam a mobilt, és hátrafordultam, a folyosó már üres volt. Oké, gondoltam, majd odaadom a fotót Ryannek. Bizonyára megvan nála a boncoláson részt vevő megfigyelők jegyzéke. Amennyiben többet kíván megtudni, megkeresheti Kesslert.

Megnyomtam a lift hívógombját.

Délre megírtam a jelentésemet Charles Bellemare-ról. Bármilyen furcsa volt is elgondolni, a Cowboy maga okozta önmaga vesztét. Felmászott a tetőre, és belepottyant a kéménybe. Kérdés persze, mi a tőröt keresett odafent.

Ebéd tájban LaManche közölte velem, nem is lesz olyan könnyű Ferris fejét *in situ*, azaz a nyakán vizsgálni. A röntgen egyetlen golyóforgácsot mutatott ki. A lövedék eszerint a koponya hátulsó részét és az arc bal oldalát zúzta szét. Elemzésem perdöntő lehet, mutatott rá a főnököm, mivel a macskáktól szétmarcangolt húsból már nem követhető a golyó útja úgy, mint a röntgenfelvételen.

Ráadásul Ferris a kezére zuhant. A tetem bomlása amúgy is értelmetlenné tette, hogy utánanézzünk, vajon maradt-e lőpornyom az ujjain.

Fél kettőkor megint lementem a hullaházba.

Ferris felsőteste felnyitva hevert; mély vágás húzódott a törzsén torkától a lágyékáig. Szervei kireparálva úszkáltak a különböző tartályokban. Az émelyítő bűz mostanra csaknem elviselhetetlenre növekedett.

Ryant és a fotóst találtam mellette meg kettőt a reggel látott négy szakállas fickó közül. LaManche várt öt percet, aztán bölintott a boncteknikusnak, hogy kezdheti.

Lisa ejtett egy metszést Ferris mindkét füle mögött, majd összekötötte őket a koponyatetőn keresztül. Ezután a szike és az ujjai segítségével, fentről lefelé haladva lefejtette a fejbőrt. Helyenként elhelyezte az esetszámot feltüntető címkét a fotósoknak. A kiszabadított csontszilánkokat LaManche meg én dokumentáltuk, lerajzoltuk, majd pedig tartályokba gyűjtöttük.

Miután végeztünk a koponyatetővel és a tarkóval, Lisa az arcbőrt is lefejtette. LaManche-sal megismételtük az előző procedúrát: mindent megvizsgáltunk és leskiceltünk, azután félreálltunk, hadd dolgozzon a fotós. Lassan kigyűjtöttük azt a dzsumbujt is, ami Ferris állkapocscsontjából, járomcsontjából, halánték- és orrcsontjából állt.

Négy órára visszakerült a helyére, ami megmaradt az arcából. Hasát és mellkasát Y alakú vágás tarkította. A fotós öt tekercs filmet fényképezett el. LaManche meg én több köteg skiccet és jegyzetet termeltünk. Nekem négytubusnyi gyűlt össze véres csontdarabkákból.

Épp a csonttöredékeket tisztogattam, amikor Ryant láttam felütni a folyosón, a laborom előtt. A lefolyó fölötti ablakon keresztül figyeltem, ahogy közeledik.

Markáns arcvonások, égszínkék szempár. Túl kék ahhoz, hogy igaz legyen.

Vagy az enyém.

Ahogy meglátott, Ryan az üvegnek nyomta orrát és a két tenyerét. Vizet loccsantottam ki rá.

Ellökte magát az ablaktól, és az ajtóra mutatott.

– Nyitva van – szóltam ki félhangosan, majd integetéssel is jeleztem, mi a dolga. Mindeközben bávatag vigyor terült szét a képemen.

Oké, tán mégis megérdemlem Ryant.

Erre a következtetésre azonban nemrég jutottam csak.

Közel egy évtizede huzakodtunk már egymással. Nem járás volt ez, inkább amolyan hideg-meleg kapcsolat.

Újabban azonban forró lett, aztán még forróbb.

A kezdet kezdetétől bejött nekem a pasi, de több akadály állt a kivitelezés útjában, mint ahányan aláírták a függetlenségi nyilatkozatot.

Hiszek abban, hogy jobb a munkát elkülöníteni a magánélettől. Nem hiszek ellenben a holdvilágos románcokban.

Ryan a gyilkosságiaknál nyomozó. Én a halottkémeknek dolgozom. Azaz munkatársak vagyunk. Egyes számú akadály.

Ott volt azután ő maga. Mindenki tudott a viselt dolgairól. Új-Skóciában született ír szülőktől. A tini Andrew rossz társaságba keveredett, aminek az lett a vége, hogy egy motoros a fején verte szét a sörösüvegét. Ez meggyőzte az ifjoncot, hogy álljon át a jó oldalra. Idővel a tartományi rendőrség nyomozó hadnagyává küzdötte fel magát. A felnőtt Andrew rendes, értelmes fickó, a munkában meg egy dömper elszántságával tör előre.

Csakhogy a mi kis detektívünk hírhedt szoknyavadász is. Kedvenc terepe a munkahelye. Ezzel meg is lenne a kettes számú akadály.

Ryan azonban éveken át győzködött kitartoán, míg végül bedőlt az udvarlásának. Hanem ekkor, valamikor a téli napforduló idején megjelent a színen a hármas számú akadály.

Lily. Ryan tizenkilenc éves lánya, aki iPodostul, köldökéksze-restül, Bahama-szigeteki anyucistul libbent elő, apuci vad múltjának élő mementójaként.

Ryan ugyan nemigen értette a dolgot, és kissé be is ijedt az apa-szereptől, végül mégis felvállalta a múlt e produktumát, és elhatározta, hogy megkomolyodik; távapa lesz. Ugyanezen a héten kért meg engem, hogy bútorozzunk össze.

Még mit nem! Lefújtam a tervét.

Noha változatlanul a macskám, Birdie a hálótársam, Ryannel tovább kerülgetjük a forró kását.

Eddig ment is valahogyan.

Szigorúan hazai terepen. Nem kürtöljük világgá.

– Hogy vagy, mufurc? – kérdezte az ajtón belépvé.

– Megvagyok. – A parafa alapon száradók mellé helyeztem egy újabb csontszilánkot.

– Ez a kéményből előkerült anyag? – kémlelt Ryan a Charles Bellemare földi maradványait őrző tartály felé.

– Igen, a Cowboyé. Mostanára már biztos a boldog vadászmezőket járja.

– Megskalpolták az indiánok?

– Nem, úgy néz ki, hogy egy rossz mozdulat végzett vele. Arról azonban sejtelmem sincs, miért ült rá a kéményre. – Lefejtettem a gumikesztyűt, és szappant spricceltem a kezemre. – Ki az a szőke pasi a földszinten?

– Birch. A Ferris-ügyön dolgozunk együtt.

– Az új partnered?

– Nem, kölcsönbe kaptam – rázta meg a fejét. – Mit gondolsz, Ferris kicsinálta magát?

Szembefordultam vele, és elővettem az „ezt neked kéne jobban tudnod”-nézésem.

Olyan ártatlan képet vágott, akár egy ministránskölyök.

– Ne félj, nem sürgetlek.

Papírtöröltöt téptem le a tartóról.

– Ki vele, mit tudsz! – mondtam.

Arrébb taszajtotta Bellemare-t, és leengedte a munkaasztalomra a fél fenekét.

– A család ortodox zsidó.

– Nem mondd? – játszottam a meglepettet.

– Ezért járt itt az a négyes fogat is. Látni akarták a tulajdon szemükkel, kóser-e a boncolás.

Megtörölgettem a kezem, és a szemétbe dobtam a papírtöröltöt.

– Kik voltak ezek? – kérdeztem.

– A rabbi, a zsinagóga két oszlopos tagja meg egy testvér. Mondjam a neveket is?

Megráztam a fejem.

– Ferris nem volt olyan mélyen vallásos, mint a pereputtya. Importárunkkal üzletelt. Itt a közelben, a Miriam reptér környékén van a telephelye. Azt mondta a feleségének, hogy csütörtökön és pénteken nem lesz a városban. Ő pedig, ez a bizonyos... – Ryan spirálfüzetet vett elő, és a névre pillantott.

– Miriam – segítettem ki.

– Igen, ő – nézett rám furcsálkodva. – Szóval ez a Miriam azt mondja, a férje éppen felfejlesztette a cégét. Szerda délután négykor felhívta. Ekkor közölte vele, hogy elmegy, és péntek estére várható haza. Amikor nem érkezett meg napnyugtára, arra gondolt, hogy valami feltartóztathatta, és nem akar utazni sabbat idején.

– Előfordult ez máskor is?

Ryan igent intett.

– Ferrisnek nem volt szokása hazatelefonálni. Amikor azután szombat este sem jelent meg, Miriam körbetelefonálta a családot, de senki nem látta a férjét. Még a titkárnője sem. Miriam nem tudta, milyen ügyben utazott el, ezért tovább várt. Vasárnap reggel kiment a cég telephelyére. Délután bejelentette Ferris eltűnését a rendőrségnek. A zsaruk azt mondták, hétfő reggeltől elkezdik keresni a férjcskáját, ha addig sem kerül elő.

- Ebben a korban a cége felfejlesztésén fáradozik?
- Előfordul az ilyesmi – vont vállat Ryan.
- Ferris soha nem hagyta el Montrealt?
- LaManche úgy véli, nem sokkal azután halhatott meg, hogy felhívta a nejét.
- Utánanéztetek, stimmel-e Miriam sztorija?
- Eddig igen.
- Egy tárolóhelyiségben találtak rá a tetemre?
- A falakon mindenütt vérnyomok és agycsafatok voltak – bólintott Ryan.
- Miféle tároló volt az?
- Egy kis kamra az emeleti iroda mellett.
- Hogy kerültek oda a cicák?
- Az ajtón volt macskaátjáró. Ferris ott tartotta a macskaeledelt és az almot.
- Azt mondd, hogy maga köré gyűjtötte a macskákat, mielőtt főbe lőtte magát?
- Meglehet, már akkor ott voltak, amikor golyót küldött a fejébe, de később is besurranhattak. Ferris talán egy zsámolyon ült végzett magával, onnan bukott le a padlóra. A lábfeje meg valahogy eltorlaszolta a cicák elől a kijáratot.
- Ezen elgőgyiztam egy darabig.
- Miriam nem nézett be a tárolóba, amikor vasárnap kilátogatott?
- Nem.
- Nem hallott kapirgálást vagy nyávogást sem?
- Az asszonyság nem nagy macskarajongó. Ezért is tartotta őket Ferris a munkahelyén.
- A bűzt sem észlelte?
- A jelek szerint Ferris nem cserélte elég sűrűn az almot. Miriam azt mondja erről, hogy ha szagolt is valamit, azt az alomra fogta.
- Nem találta túl melegnek a benti hőmérsékletet?
- Nem. De ha történetesen az egyik cicus az ő látogatása után tolta arrébb a hőszabályzót, Ferris akkor is vasárnaptól keddig főhetett.
- Vannak más alkalmazottai is a titkárnőn kívül?

SZENT CSONTOK

– Nem, nincsenek. – Ryan belepislantott a jegyzeteibe. – Courtney Purviance dolgozott neki. Miriam titkárnőnek titulálja. Ő személy szerint jobban csípi a „munkatárs” megjelölést.

– Ki téved: a nej vagy a titkárnő?

– Nagyon úgy fest, hogy az előbbi. Purviance minden jel szerint fontos szerepet játszott a cég irányításában.

– Hol volt ő szerdán?

– Korán elment. Náthás volt.

– Miért nem talált rá Ferrisre hétfőn?

– Valamiféle zsidó ünnep volt aznap. Purviance szabadnapot vett ki, hogy fát ültessen.

– Ez a *Tu bisvát*.

– *Tu* micsoda?

– A fák ünnepe. Hiányzott valami? Nem rabolták ki a helyet?

– Purviance szerint nem lenne érdemes onnan semmit meglovastítani. A számítógép egy ócskavas. A rádió dettó. A fogyóeszközök totál értéktelenek. De azért leltárt készít. Még nem fejezte be.

– Mióta dolgozott Ferrisnek?

– Kilencvennyolc óta.

– Nincs semmi kétes Ferris múltjában? Munkatársak? Ellenségek? Szerencsejáték-adósságok? Kidobott barátnők? Netalán barátok? Ryan a fejét rázta.

– Mi készíthette öngyilkosságra?

– Keresem az okokat, eddig azonban zéró az eredmény. Boldog házasságban élt. Januárban Floridában, Bocában járt az asszony-nyal. Az üzlet nem ment túl fényesen, de azért biztos megélhetést nyújtott. Kivált Purviance szerződtetése óta. E körülményt ő sem győzi eléggé hangsúlyozni. A családtagok szerint Ferris nem mutatta depresszió jeleit. Purviance mindazonáltal úgy véli, az elmúlt hetekben szokatlanul rosszkedvű volt.

Eszembe jutott Kessler. Elővettem a fotót a köpenyem zsebéből.

– Ezt kaptam a „Mesés Négyes”^{*} egyik tagjától – tartottam a felvételt Ryan orra elé. – Az ürge úgy véli, ez az oka Ferris halálának.

^{*}Az eredetiben Fab Four – a Beatles együttes állandó jelzője.

- Mit ért ezalatt?
- Mondtam, nem? Úgy véli, ez az oka Ferris halálának.
- Néha az idegeimre mész, Brennan.
- Dolgozom rajta.

Ryan a felvételt tanulmányozta.

- Melyik ürge volt az?
- Kessler.

Ryan homlokát ráncolva letette a fotót, és fellapozta a jegyzetfüzetét.

- Biztos vagy benne, hogy így hívják?
- Így mutatkozott be.

Ahogy Ryan felnézett, kisimult a homloka.

- Ilyen nevű alak nem vett részt a boncoláson.